

ALMATRET

LA GARBINADA

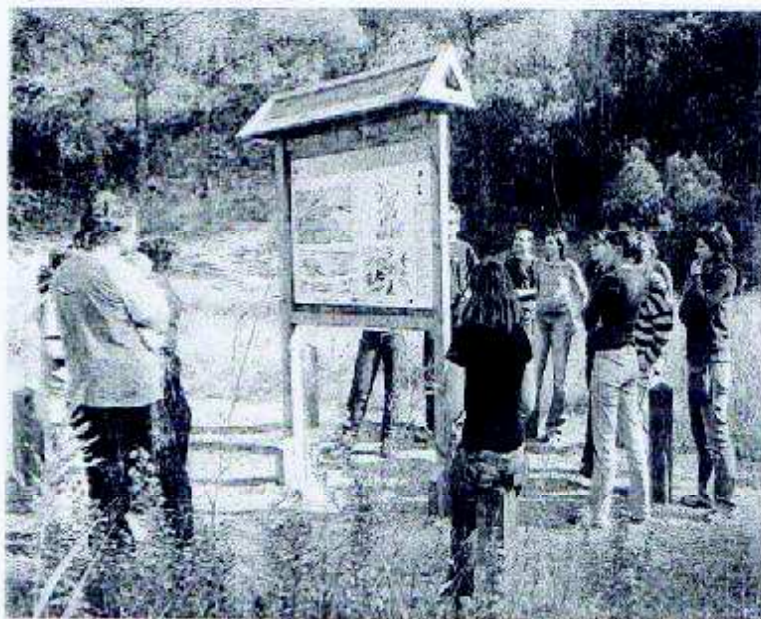
Setembre de 2006 NÚMERO 28

QUART PERIODE
D'ALMATRET

EDITORIAL

Sembla ser que tindrem un nou/va membre de la família reial..., ja no ve d'un! Però amb aquest/a s'obre de nou el debat de la successió a la corona, tampoc ens ve d'un... durant mesos abans i després del naixement sentirem a parlar de la modificació de la Constitució, però almenys ens estalviarem la guerra que es desencadena segons quin sector ho demana, potser fins i tot es posaran tots d'acord i a córrer per canviar-la abans que neixi, i és que això ja no és el que era! Ni Plutó és el que era, bé, en tot cas BONA FESTA MAJOR!

Els Tossals d'Almatret

L'Aiguabarreig és la més gran confluència fluvial de la Península Ibèrica i la de major importància biològica, no en va es tracta de la unió dels tres rius més cabalosos dels Països Catalans, el Cinca, el Segre i, particularment, l'Ebre. I és just on el Segre s'uneix amb l'Ebre, i a tocar de Mequinensa, on naix un espai ben diferent, una contrada de dingles de gran pendent sobre el riu, balmes i penya-segats que tenen el seu punt més alt en el Tossal Gros, el cim més elevat del Segrià amb 486 metres.

No sol canvia l'orografia, també la vegetació es va tornant més esponerosa fins que els costers esdevenen boscos atapeïts de paisatges de gran bellesa, on el verd dels vessants abruptes i boscos inaccessibles cau sobre els blaus meandres de l'Ebre, són, els tossals d'Almatret.

El seu caire forestal, en un marc àrid com el de les contrades veïnes, originà la seua protecció l'any 1992 per la Generalitat de Catalunya, una superfície de 912,35 hectàrees que tenen la figura d'Espai d'Interès Natural i que en l'actualitat, gràcies a l'ampliació de les zones especials de protecció per les aus (ZEPA) probablement creixerà fins els límits de l'EIN veï dels Tossals de Montmeneu. Una gran notícia per a la preservació del nostre patrimoni natural.

Comunitats forestals com les dels Tossals d'Almatret són veritables escadusseres a la depressió de l'Ebre i acullen flora i fauna de gran importància biogeogràfica. Les pinedes de pi blanc encoberten els costers que baixen a l'Ebre i són més denses a les obagues que a les soianes, on formen un estrat arborel sobre màquies de garric i arçot. Als fondals prenen relleu les màquies litorals d'aladern i marfull amb cirerer d'arboç, la presència de les quals pot explicar-se per la influència marítima que ens arriba resseguint Ebre amunt.

Allà on la insòciació és més alta i els vessants són més secs, les pinedes són esclarissades i davall d'elles es formen broïles de romer i prats secs (listonars i juncades).

Seria molt llarg d'enumerar el llistat d'espècies tant de la flora com de la fauna que tenen un alt interès i estan protegides, però podem citar entre les plantes la bella *Digitalis obscura*, *Serratula flavescens* o la *Veronica tenuifolia* entre d'altres.

continua a la pàgina següent.....

En aquest exemplar :

Opinió
L'Ajuntament informa, Salut,
Altres notícies, curiositats...

Pel que fa a la fauna aquestes serralades són un bon refugi per a l'àliga perdiguera i d'altres rapinyaires com el falcó peregrí i el duc, inclouent-hi una colònia de voltors.

Pel que fa als mamífers hi són totes les espècies que ens són pròpies, sense oblidar-nos de la gran diversitat de rat-penats, però potser sobtarà la descoberta d'alguns exemplars de cabra salvatge, que vingueren fa anys des del massís del Port.

Pel que fa a la fauna d'invertebrats cal destacar la presència de nombroses espècies de papallones tant d'ambients semiàrids com les pròpies d'ambients més humits i de caire marítim. Aquesta dicotomia es repeteix en altres grups d'animals com els rèptils i amfibis, on el rar dragonet rosat n'és el protagonista.

Quan les muntanyes entren en les aigües de l'Ebre i amb un relictual bosc de ribera, vestigi d'antigues auberes (boscos d'àlbers) apareixen altres animals de gran interès, com ara la llúdriga, les tortugues d'aigua o les aus aquàtiques. Pel que fa als peixos el petit fraret o rabosa de riu (*Blenius fluviatilis*) és el major tresor d'aquestes aigües, la única espècie autòctona que ha sobreviscut bé a la introducció de tota mena d'espècies de peixos al·loctons i depredadors (com el silur) i a l'embassament del riu provocat per la pressa de Riba-roja.

El 2003 gràcies a l'ajuntament d'Almatret i el Departament de Medi Ambient de la Generalitat naturalistes de l'Estació Biològica de l'Alguabarreig van redactar un pla d'usos i gestió de l'espai natural. El seu objectiu principal era proporcionar directrius sobre l'ordenació dels possibles usos de l'espai, a fi i efecte de mantenir i millorar les condicions del medi, tant físic com biòtic, i alhora permetre l'aprofitament dels recursos presents al territori per tal de promoure el creixement local. Així doncs la gestió cerca un escenari futur executant progressivament un programa estratègic i arrelat en la base que la primera fita és el desenvolupament sostenible del poble, Almatret, mitjançant una òptima gestió dels seus recursos naturals que afavoreixi la conservació de l'EIN Tossals d'Almatret i el seu entorn i que alhora generi recursos econòmics relacionats amb l'ecoturisme i altres activitats respectuoses amb el medi ambient.

Ja són diverses les actuacions portades a terme seguint els objectius del Pla d'usos. Entre elles la senyalització de l'espai, la construcció d'una illa flotant a l'Ebre (per cert, una actuació que ha donat molt ressò a Almatret, en ser pionera a l'estat espanyol), material divulgatiu i activitats de descoberta i recerca, entre les que destaca la celebració de jornades d'estudi de la Universitat Catalana d'Estiu de Ciències de la Natura cada juliol a Almatret.

També ha arribat l'hora d'impulsar el desenvolupament econòmic amb equipaments pel turisme, com ara cases rurals, itineraris com serien el que va del mirador de la Pena (impressionant panoràmica de tot l'espai atès que s'eleva més de 300 metres sobre un meandre de l'Ebre) fins la mina de lignit l'Espanyola, passant per construccions de la guerra civil com són els 'bunkers' i construccions associades a les antigues explotacions mineres de la zona, com el prou ben conservat 'malacate', una rampa de més de 300 metres des d'on descarregaven el carbó als flauts. L'altre itinerari va de l'embarcador al meandre de la Sénia, vorejant l'Ebre amb restes de boscos de ribera i amb una aturada imprescindible per observar com evoluciona l'illa artificial.

Navegant per l'Ebre des d'Almatret podrem arribar al Segre a Mequinensa al nord o endinsar-nos per la desembocadura del Matarranya. Arreu gaudirem d'un entorn privilegiat amb l'observació a plaer de la nostra fauna autòctona i de paisatges de gran bellesa. Tot plegat esdevé dia rere dia un motor econòmic cada cop més important. El potencial del patrimoni natural d'Almatret comença a ser descobert i significa un futur ple de qualitat de vida.

Economia, patrimoni natural i qualitat de vida que només es veuen amenaçades per algun projecte contaminant que banalitzaria el paisatge i esdevindria la mort de la mena de futur que desitgem per a Almatret.

[més informació a www.alguabarreig.cat]

Guillem Chacón i Fernando Carceller

L'Ajuntament informa:

Parcs eòlics - L'empresa Aere, gestora de la realització de les línies elèctriques d'evacuació dels parcs eòlics, ja ha iniciat la signatura dels convenis amb els propietaris dels terrenys, per on han de passar aquestes línies.

Ronda de Llevant - La Direcció General de Arquitectura i Paisatge, ens ha concedit la subvenció per fer el reforçament asfàltic de la segona fase de la Ronda de Llevant. Vàrem demanar aquesta subvenció, amb les corresponents memòries valorades, el passat mes de juny, dins el pla d'ajuts extraordinaris de les zones de muntanya. El pressupost és de 28.200 €.

El projecte inclou l'enllumenat públic del camí d'accés a l'ermita.

Camí a l'ermita- S'ha demanat subvenció, dins el pla d'ajuts anuals de zona de muntanya, per arranjar el camí que va des de la Ronda fins a l'ermita. El pressupost és de 15.200 €.

Ronda Nord - L'empresa Neg Nicom (Vestas) ha signat amb el propietaris dels terrenys els convenis de cessió de pas per fer la Ronda Nord. Recordem que aquesta ronda anirà des de la rotonda d'entrada al poble fins al final del C/ Pou.

En breu es signarà el conveni Ajuntament - Vestas per iniciar les obres.

Local social - S'ha adjudicat l'obra per condicionar un local social al C/ Baix, segons projecte fet pel Consell Comarcal del Segrià. El pressupost és de 74.538,41 € i està subvencionat en un 95% entre la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Lleida.

Institut d'Estudis Ilerdencs - Ens comunica la concessió de l'ajut, prèviament sol·licitat, per a l'adquisició de mobiliari per al local sociocultural.

Clavegueram de C/ Maials - S'ha demanat a la Diputació de Lleida la redacció del projecte de nou clavegueram en aquesta zona; es pretén millorar el cabdal de les aigües residuals amb un canvi del traçat i augmentant la secció dels conductes en el tram final.

Protecció Civil - La Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil ha comunicat la subvenció facilitada per plans de protecció civil.

continua a la pàgina següent.....

Bus nocturn – Considerant que Almatret, com alguns pobles més del Segrià, va quedar exclòs del circuit de la línia de bus nocturn, s'ha fet petició al Consorci de Transport Públic de Catalunya per tal que aquesta línia arribi fins al poble.

Servei mèdic – A petició del Servei Mèdic, s'han fet gestions per aconseguir material i instruments necessaris pel nou consultori.

Servei jurídic – Es recorda que ja està en funcionament i a disposició dels habitants del poble, el servei d'assessorament legal de caràcter gratuït que es prestarà des de l'Ajuntament i en col·laboració amb l'Associació de Municipis Eòlics de les Terres de Lleida. Al tauló d'anuncis podeu veure el calendari dels dies d'atenció, amb demanda prèvia d'hora.

Abocador de runes – Es recorda que l'abocador de runes al municipi té aquesta finalitat específica; per tan, preguem que no s'hi tirin altres materials u objectes, únicament runa.

Festes locals – S'han aprovat els dies 2 de febrer i 28 de setembre de l'any 2007 com a commemoratius de les festes locals.

La Vall Dolcet

Hi ha molts indrets naturals al terme, ara n'hi ha un que supera a tots. Si més no, aquest indret és La Vall Dolcet.

Jo en tinc uns grans records, perquè quant anàvem a l'Escambró baixàvem fins al de Franxo i després pujàvem per un corriol, obaga amunt, fins arribar-hi. Era un corriol que et portava al Comellà la Font o a les Planes de la Vila.

Un altre record que tinc, és de molt petit. Amb la mare i la padrina Joana, vam anar a la mina Cristoval a collir gatell; va ser la primera vegada que vaig veure les boques d'una mina. Avui dia el corriol que acabo d'anomenar està completament desaparegut i el gatell de la mina ben segur que sec, i si no feina hi ha per poder-hi anar de malament que està.

Deixem els records i seguim parlant del que és La Vall Dolcet. És l'indret més feréstec i natural que hi ha al terme; ara també és el camí més llarg que hi ha, si el volem fer tot, fins arribar a l'Ebre.

Com tothom sabrà, per anar-hi hem d'agafar el camí esquerra que trobem a la fi del C/ Pou. Segurament és el camí menys transitat ja que sols una finca està una mica conreada i les altres totes ermes.

I Emprenem camí! Trenta minuts tenim fins a la mina Cristoval, cinquanta minuts fins al de J. Tamarit, conegut com la mina l'Ovelleta, seixanta minuts fins a la golfa Mariagna. A partir d'allí és quan comencem a contemplar la "meravella" natural; uns minuts després del de Mariagna, trobem un gran penya-segat, d'uns deu metres d'alçada que, si ens hi fixem entre mig del dingle, veiem una paret amb una porta, on antigament hi havia un abella. Allí és on té lloc la fi del terme d'Almatret i comença el de Faió.

Seguim trobant més penya-segats envoltats de gran vegetació, en grans obagues de tota classe d'arbustos; un lloc on reina la pau i el silenci.

Com ja deia, és el camí més llarg si el volem fer tot; una hora i quaranta i cinc minuts des d'Almatret fins a l'Ebre. Ara, també és el camí en que patim menys de pujada, ja que és relativament pla, d'ací que segurament li ve el nom de Vall Dolcet, perquè puja molt suau.

I amb tot el que he explicat, em plau fer aquest vers:

Sé un lloc on reina la pau
El silenci i l'aire és força net.

Aquest lloc si més no és
La Vall Dolcet.

Meitat terme Almatret, meitat
Terme Faió, és l'indret que fa
Més llarga l'excursió.

Ets el gran pulmó, en les teves
Grans obagues d'àmplia vegetació
Que rega d'oxigen els pobles
D'Almatret i Faió.

Si hi ha un indret que puja
Planejant de l'Ebre fins als
Vessants d'Almatret, és si menys no
La Vall Dolcet.

Miquel Florensa i Tarragó.

L'ATENCIÓ DELS PEUS

Els peus són per a tota la vida i per tant cal atendre'ls.

A l'estiu els peus necessiten llibertat.

El calçat ha de ser lleuger i amb una bona corrent d'aire. El millor calçat són les sandàlies, ja que és com millor s'aguanta el peu i s'eviten esquinços i d'altres inconvenients.

En arribar l'estiu cal treure les "bambes" als nens ja que portant sandàlies s'evita la humitat, fongs, callositats que poden sortir entre els dits dels peus i també butllofes, les quals mai s'han de tallar.

La suor excessiva s'ha de tractar hidratant la pell; a les ungles els donarem la forma recta.

Si s'ha de fer una caminada llarga, cal sabates còmodes per guanyar estabilitat i seguretat.

Durant l'estiu es poden agafar moltes malalties de la pell i al final de la temporada s'hauria d'anar al metge o podòleg per a una revisió.

M.A Tarrés

Tota una vida amb la música

Actualment estem sotmesos a una contínua evolució de les noves tecnologies. És per això que quan parlem amb els nostres avis ens fan reflexionar sobre la importància que donem els joves a diferents aparells electrònics. Tots sabem que els avantpassats sense tants aparells eren feliços i som conscients que era molt habitual a les festes omplir l'ambient amb cànctics i ritmes. Per tant, si que ens podem imaginar generacions d'essers humans sense els avenços tecnològics que tenim avui dia, però els podem imaginar sense la música?

Les investigacions que s'han anat duent a terme al llarg dels últims anys ens han proporcionat dades tan importants com que els primers homínids que van trepitjar la terra ja utilitzaven l'esclafit de les pedres i els cants per fer tota mena de rituals. Des de fa molt de temps, la música s'ha anat estudiant com una de les manifestacions que condueix a un millor desenvolupament de la intel·ligència humana. L'art de les muses ha acompanyat els rituals, les festes, els funerals, però el més important ha estat que la música conjuntament amb els seus músics han marcat diferents èpoques: Beethoven, Louis Armstrong o Paco de Lucía són alguns dels més rellevants.

Aquest llenguatge, que antigament s'aprenia auditivament de generació en generació, s'ensenya actualment mitjançant la partitura, els llibres, els tractats, etc. Paral·lelament a l'aprenentatge, la música ha estat utilitzada per millorar diferents malalties del sistema nerviós. Avui en dia aquest ús de la música és considerat una ciència, que rep el nom de musicoteràpia.

Concloent, cal dir que no s'ha de ser un expert de la música per gaudir-ne. Si, des dels temps més antics, els humans la utilitzaven per distreure's i s'ha comprovat que escoltar una determinada música ens provoca diferents sensacions, deu ser que la música forma part de tots nosaltres: ens manifestem amb diverses melodies, componem el nostre propi himne i ens identifiquem amb un o diversos tipus de música. Per tant, la pregunta que ens podríem plantejar seria la següent: què seria el món sense el ritme de la música?

Sonia Peiró

El refranyer

I seguim amb dites facilitades per na Maria Molins.

No hi ha bona oliva que a l'agost no sigui eixida.

Setembre boirós, graner plorós.

El fred d'octubre mata l'oruga.

Per Sant Martí, mata el porc i enceta el ví.

Equip **GARBINADA**

Coordinació:

Glòria Arbonés, Núria Pujol.

Redacció: ●.....

Glòria Arbonés, Miquel Camarassa, Alicia Pons, Núria Pujol, Mònica Rius.

Editorial: ●.....

Núria Pujol, Mònica Rius, Alicia Pons.

Muntatge: ●.....

Miquel Ballesté

Fotos: ●.....

Guillem Chacón, M. Florensa

Amb la col·laboració de l'Excl. Ajuntament d'Almatret:

Telèfon : 973 13 80 13
Fax : 973 13 80 87

E-mail : ajuntament@almatret.ddl.net

